

**Digitale archivering en
samenwerking in Nederland**

De Nationale Coalitie Digitale Duurzaamheid

Inge Angevaare
coördinator

BOM-VL workshop Brussel, 24 april 2009

Ontstaan

- Eerste gesprekken 2007 vanuit de Koninklijke Bibliotheek en DANS
- December 2007 informele oprichting
- Coalitie rond geen gezamenlijk probleem: hoe gaan we die grote hoeveelheden digitale informatie duurzaam toegankelijk houden?

Leden van de NCDD

- Centraal Bureau voor de Statistiek - CBS
- Digitaal Erfgoed Nederland - DEN
- Data Archiving and Networked Services - DANS
- Koninklijke Bibliotheek - KB
- Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen - KNAW
- Ministerie van Binnenlandse Zaken
- Nationaal Archief - NA
- Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid - NIBG
- Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
NWO
- SURFfoundation (universiteiten)

De missie van de NCDD

‘Een organisatorische en technische infrastructuur tot stand brengen voor duurzame toegang tot digitale informatie in Nederland.’

Startpunt:

Verkenning naar de stand van zaken in Nederland:

- Wat voor rol speelt digitale informatie?
- Waar is duurzaamheid verzekerd, waar niet?
- Wie zijn de actoren, wat zijn hun drijfveren?
- Wat weten we van kosten, financiering?
- Wat kun je samen doen, wat moet je alleen doen?
- Hoe zou een infrastructuur eruit kunnen zien?

Drie sectoren:

- Wetenschap
- Cultureel erfgoed
- Overheid/archieven

Methodiek:

- Semi-gestructureerde interviews
- Met belanghebbenden gekozen op basis van netwerkkennis

Drie sectoren:

- Wetenschap
- Cultureel erfgoed
- Overheid/archieven

Methodiek:

- Semi-gestructureerde interviews
- Met belanghebbenden gekozen op basis van netwerkkennis

Status:

- Onderzoek loopt nog; afronding verwacht in juli.

Uitkomsten?

- Geen kant en klaar plaatje
- Ook ervaringen in het buitenland: een gemeenschappelijk probleem leidt niet zomaar tot gemeenschappelijke oplossingen
- De materie loopt dwars door bestaande structuren en organisatievormen heen
- Belangrijkste uitdaging: het gedrukte tijdperk was lineair – het digitale tijdperk is veel chaotischer: materiaal is op diverse plekken, rollen en verantwoordelijkheden lopen door elkaar heen. Keuzes bij creatie vaak bepalend voor duurzaamheid.
- Objecten zelf ook veel dynamischer: wat archiveer je van een website, een database?

- Samenwerking wordt bemoeilijkt doordat de instellingen ook concurrenten zijn: ze strijden om de middelen en moeten zichzelf profileren. – Belangrijke rol voor geldschieters die samenwerking kunnen belonen – maar werken die zelf wel samen?
- Een opmerkelijke paradox: enerzijds vraagt kostenbeheersing om standaardisering en schaalvergroting, anderzijds vragen met name creatieve processen (ook in de wetenschap) om technische bewegingsruimte en zeer specifiek maatwerk – dus om schaalverkleining.

In Nederland

1. Een aantal grote instellingen in Nederland is goed op weg (KB, NA, B&G, DANS), maar achter de schermen is het werk nog lang niet gedaan.
2. Kleine instellingen zijn zich nog niet echt bewust van het probleem of wachten af.
3. Grote instellingen hebben behoefte aan meer en *structurele* financiering i.p.v. projectmatige financiering.
4. Kleine instellingen vragen vooral om praktische tools en diensten: Waar moet ik beginnen? Wat zijn de goede bestandsformaten? Wie kan mijn back-up verzorgen? Wie kan mijn data migreren?

In Nederland

5. Grote instellingen zijn wel bereid om nationale diensten uit te rollen, maar kleine instellingen stappen niet zo maar in die structuren.
6. Waar cultureel erfgoed en archieven vooral nationaal georganiseerd zijn, is de wetenschap vooral international georiënteerd – faciliteiten moeten daarbij aansluiten.
7. De culturele sector is qua ICT en duurzaamheid het minst ontwikkeld; nadruk op fysiek object en toegang.
8. Overheid en archieven lopen voorop qua theorievorming (keteninformatisering, records continuüm).
9. Overal: roep om kennis en overzicht over wie wat doet en weet.en behoefte aan een opleidingskader.

Wat betekent dit alles voor de NCDD?

1. Het hebben van een soort NCDD heeft op zich al zin. De diverse sectoren kennen elkaar slecht, er bestaan de nodige mythes over en weer. NCDD kan brug slaan.
2. Sectoren kunnen zeker van elkaar leren – maar het kost wel tijd om oude rivaliteiten af te breken. NCDD zet partijen om de tafel.
3. Het is mijn overtuiging dat technische ontwikkelingen ons dichterbij elkaar zullen brengen – de NCDD kan helpen om vanuit die optiek naar ontwikkelingen te kijken.

Wat betekent dit alles voor de NCDD?

4. Voor het delen van een technische infrastructuur liggen op dit moment samenwerkingsverbanden *binnen* sectoren nog het meest voor de hand. De NCDD speelt met name rollen als
 - coördinator, lijntjeslegger;
 - belangenbehartiger richting overheid;
 - kenniscentrum en kennismakelaar.

Meer informatie:

www.ncdd.nl

<http://digitaalduurzaam.blogspot.com>

inge.angevaare@kb.nl